

Μονή (1451) καὶ ἡ πόλις (1454) τοῦ Σαλντ Γέλλ, ἡ ἐπίπονη τῆς Βασιλείας, ἡ δημοκρατία τῆς Μουλχούζης, ἡ Ουαλεσιανὴ γάρα, μὴ ἀποτελοῦσαι ἀναπότπατον μέρος τῆς Ὀμοσπονδίας. συνέδεοντο αὐτῇ διὰ τῶν δεσμῶν πραγματικῆς συμμαχίας. Ἡν δύναται τις νὰ παραβάλῃ, ὡς πρὸς τὸν γαρακτήρα καὶ τὰς συνεπείας αὐτῆς, πρὸς τὸ σύστημα τῶν συμμάχων (Socii) τῆς ρωμαϊκῆς δημοκρατίας. Οὕτω συμπεριελήφθησαν ἐν πάσαις ταῖς σπουδαίαις συναλλαγαῖς τῆς ἑλβετικῆς δημοσπονδίας, ηὔδοκης δὲ αὐτῇ νὰ καταστήσῃ αὐτὰς μετόχους τῶν ευγάντων αὐτῆς, ἢντος εἰ, οὕτω πράτουσα, εδέσμευεν αὐτὰς μετὰ τῆς ἔκστης τύχης καὶ ἐκ τῶν προτέρων κατογήν αὐτῶν ἐλάμβανε. Τὰ πάντα ἄρα παρετκευατιμένα ἦσαν διὰ τῆς πολιτικῆς ταύτης τῶν ἔκουσίων προσαρτήσεων διὰ τὴν μεγέθυνσιν τῆς Ἐλβετίας, δὲ αἱ συνθήκαι τοῦ 1815 ἀνεβίβασαν εἰς 22 τὰς τοπαργίας αὐτῆς.

Τοιαύτη κατ' οὐτίαν ἡ συγγραφὴ τοῦ κ. Α. Hilly διδακτικοτάτη ἀμα τοῦ περὶ τὰς Ιστορίας σπουδὰς ἀσχολουμένους, ἀμα δὲ καὶ λίγαν ἐπαγωγός.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΘΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ.

Ἡ ἐν ταῖς παρούσαις δειναῖς περιστάσεις καὶ γαλεπωτάταις τοῦ ἐπικρατοῦντος πολέμου συμφορᾶς ἐπιδεικνυμένη ἴδιαιτέρα συμπάθεια καὶ σιλανθρωπία καὶ ἡ ἐπιδαψιλευσμένη πανταχόθεν πλουσίως παντοειδῆς βούθεια καὶ ἀνακούφισις εἰς τοὺς μέγρι θανάτου πάτησαντας καὶ ταλαιπωρουμένους ἀνέμνησαν εἰς ἥμα; τὰ τῶν ἀργαίων ἐθνῶν ἀσυλα. Ἐκ τῆς θέας δὲ ταύτης παραρηθέντες προειματίημεν νὰ γράψωμεν περὶ τοῦ ἔθους καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀσύλου παρ' ἀργαίοις τὰς ἀκολούθους βραχεῖας πληροφορίας ιστορικώτερόν πως, ἵνα γείνη καταληπτὸν ὅτι σήμερον διὰ τοῦ γοιετικοῦ πνεύματος οὐχὶ πλέον νασὶ καὶ βωμοὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπινος καρδία κατέστη ἀσυλον καὶ καταφύγιον τῆς ἀδίκως καὶ ἀναξιοπαθῶς τὰ πάνδεινα πατηγούστης ἀνθρωπότητος.

Ἄξια δὲ ἔρευνης καὶ συστηματικωτέρας σπουδῆς περὶ τούτου δύναται τις κυρίως νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ ἐπικράτησιν τοῦ ἔθους καὶ προνομίου τούτου, τοὺς κυριωτάτους λχοὺς, ἐν τοῖς ἐπειστημονικοῖς τόποις, οἵτινες ὑρίσθησαν καὶ ἐγεγράψαντο ἢν ὡς ἀσυλα, τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ἀπίλαυσον ἡ μὴ τῆς τοιαύτης γάριτος, καὶ ιδίᾳ περὶ ἀσύλου παρ' Ἐβραίοις καὶ ἀκολούθως παρὰ τοῦ Χριστιανοῦ ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου μέγρι τῆς

σιωπηλῆς τοῦ προνομίου τούτου καταργήσεως.

Τι λέξις ἀσυλον γίνεται: ἐκ τοῦ α στερητικοῦ καὶ ἐκ τοῦ σύλη, ὅπερ πηγαίνει «Τὸ δικαίωμα τοῦ κουρσεύειν (συλλαγή=ἴρχετεν τι ὡς λάθυρον) τὰ ἔχθρικὰ πλοῖα ἐν καιρῷ πολέμου» (βλ. Σκαρλ. Λεξ. ἐν λέξ. σύλη). Ἐκ τούτου ἀσυλον σημαίνει τόπον καταργυῆς, ἵεσὸν καὶ ἀπαραβίαστον καταρύγιον, εἰς δὲ προφθίσας κατέρηγεν ὃ μπὸ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης; ἢ καὶ ὑπὸ ιδιώτου πρὸς σύλληψιν καὶ τιμωρίαν καταδιωκόλενος, καὶ ἐν τῷ εἶητραλίζετο ἡ ζωὴ αὐτοῦ· καθότι οὐδεὶς εδικαιοῦτο νὰ ἀποτπάτῃ βιαίως ἐξ ἀσύλου, ἀνεγνωρισμένου πολιτικῶς, τὸν εἰς αὐτὸν καταρεύοντα. ὅντα πολλάκις καὶ ἐγκληματίαν.

Ως πρὸς τὴν ἀρχὴν, τὸ ἔθος καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ἢ τοῦ καταργίου εἶναι πανάρχαιον, διότι πρὸ παντὸς ἀναρρέεται ὑπὸ τοῦ Μωϋτέως μεταξὺ τῶν ἄλλων παραγγελυμάτων, τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθέντων διὰ τούτου εἰς τὸν ἔβραϊκὸν λαὸν περίπου τῷ 1490 πρὸ Χριστοῦ (Ἐξάδ. κα, 13 14). Πραγματοποιήθην δὲ τὸ παράγγελμα τοῦτο καὶ τεθὲν εἰς ἐνέργειαν ὡς δικαίωμα φαίνεται μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰητοῦ τοῦ Ναυῆ κατάκτητιν τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, τουτέστι τῆς Παλαιστίνης (1445 π. Χ.), διτις πράγματι ὡρίσθησαν ὡς ἀσυλα εἰς τοὺς κινδυνεύοντας ἢ πόλεις, τὰς δοπίας ἢ Ἀγία Γραφὴ ἀποκαλεῖται πόλεις φυγαδευτηρίους (Δευτερ. λέξ. Ἰητ. Ναυῆ κ'). Ἀγνωστον δὲ πῶς ἡ πότε, ἡ ἀνέκ τῶν Ἐβραίων μετέβη ἢ ἔλαβεν ἀρχὴν τὸ ἔθος καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου εἰς τοῦς Ἐλληνας καὶ τοὺς Ἄρωμαίους, παρ' οἷς ἰσχυσεν ἐπὶ γρόνον ἵκανον. Βέβηλον δὲ μόνον εἶναι, διτις τὰ ἀσυλα ἀπαντῶσι παρ' ἀμφοτέροις τούτοις τοῦς ἔθνεσιν ἀμέσως εἰς τοὺς ιστορικοὺς αὐτῶν χρόνους, καίπερ οὐχὶ ὡς νόμος ἐγγραφός καὶ θετός λεπτομερῶς, ὡς παρ' Ἐβραίοις, ἀλλ' ὡς ἔθος καὶ δέκατον καινὸν, ἵσχυον ἀγράφως καὶ θρησκευτικῶς.

Ο νόμος ἢ τὸ ἔθος τοῦ ἀσύλου καὶ τοῦ καταργίου ἐκπηγάδει πάντως ἐκ τοῦ αἰσθήματος τῆς συμπαθείας καὶ φιλανθρωπίας πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς ἀνθρώπου, ἐπιτο πολλάκις καὶ κακούργου. Εκ τούτου δὲ ἔκαστος ἐννοεῖ διτις τὸ φιλανθρωπὸν τοῦτο ἔθος, ὡς αἰσθημα συμπαθείας, εὐχόλως ἔμελλε νὰ εἰσχυθῇ καὶ ἐν τῇ γριστικηῇ. Εκκλησίᾳ, ἢ τις δις θεμέλιον τῆς εὐαγγελικῆς ἡμικῆς αὐτῆς προκαταβέλλεται τὴν πρὸς τὴν πλησίον, ἢ τοις τὴν πρὸς πάντας ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἔχθρους ἐτι αὐτοὺς, ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν. Καὶ πράγματι εἰστήθη διτις οὐχὶ ὡς ἔθος καὶ νόμιμον τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ἢ τοῦ ἐμπιστοῦ, ἵσως ὡς δίκαιον τῆς μωσαϊκῆς νομοθεσίας, εἴ τοις ἡ γριστικηῇ Εκκλησίᾳ παρέλαβεν ἐξωτερικά τινας καὶ ἐπουσιώδη, μηδικώς

εἰς τὸ πνεῦμα τῆς γριτιανικῆς εὐπεθείας ἀντὶ στρατευόμενα. Ἀλλ' ὅμως τὸ ἀρχατον τοῦτο τοῦ ἀσύλου δικαίωμα περὶ τοῖς Χριστιανοῖς δὲν ἔγει μεθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν βάσεις ἀμεταβλήτους καὶ γενικᾶς, καθότι ἡ ὑπερβολὴ αὐτοῦ ὑπῆρξε πρόσκαιρος καὶ παροδική· ἀλλὰ καὶ οὕτω παρεῖγε τὴν ἔκτασιν ὥφελειαν, διότι δι' αὐτῆς ἐμακάριστο τῶν ρωμαϊκῶν νόμων ἡ σκληρότης καὶ διγένεσ τοὺς δικαστὰς, ἵνα ἐπικελέστερον καὶ δικαιότερον διεξάγωσι τὰς διαδικαζομένας τοῦ λαοῦ ὑποθέσεις.

Ἐν τούτοις ποτός τις ὁ χρόνος ὥρισμένως, καθ' ὃν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ἤρξατο ἐνεργοῦν ὡς ἔθος ἡ ὡς νόμος ἐν τῇ γριτιανικῇ Ἐκκλησίᾳ: Κατὰ τὴν γνώμην τῶν πλείστων ὁ χρόνος ἀκειθῶς δὲν δύνεται νὰ δρισθῇ. Φαίνεται ὅμως βέβαιον ὅτι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἀποδεξαμένου τὸν γριτιανισμὸν ὡς ἴδιον αὐτοῦ θρήσκευμα, τὸ πρότερον σιωπηλῶς πως ὑπέρχον τοῦ ἀσύλου ἔθους ἀπέδην βαθύτερὸν δίκαιον καὶ προνόμιον τῶν γριτιανικῶν ἐκκλησιῶν, καίτοι πολλοὶ ἀμφιβόλουσιν ὅν δὲ Μέγας Κωνσταντῖνος ἔξιδωκε τινὰ νόμον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ προνούμου τούτου. Πρῶτος τῶν γριτιανῶν τοῦ Βυζαντίου αὐτοκρατόρων Θεοδόσιος ὁ Μέγας (392 μ. Χ.) ἔξιδωκε νόμον περὶ ἀσύλου, οὐχὶ θεωμοθετῶν καὶ πειθῶν ἡδη εἰσάγον τὸ ἔθος, ἀλλὰ διαταρηνίζων καὶ δοῖσιν αὐτὸ διὰ νόμου ἀκριβέστερον, ἡ μᾶλλον περιορίζων αὐτό. Ὅτι δὲ καὶ πρὸ τοῦ Μεγάλου Θεοδόσιου ἴσχυε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ὡς ἀνεγνωρισμένον προνόμιον τῶν γριτιανικῶν ἐκκλησιῶν, τοῦτο διατρανοῦται ἐκ τῶν λεγομένων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐν τῷ πρὸ τὸν Μέγαν Βασιλείου ἐπιταρίῳ αὐτοῦ, τόδε διηγούμενος: «Ἔναντι τινὰ τῶν ἐπιφανῶν εἶ ἄνδρας οὐ πρὸ πολλοῦ τὸν βίον ἀπολεπόντος ὁ τοῦ δικαιοτοῦ σύνεδρος ἔβιαζετο, πρὸς γάμουν ἔλκιον ἀπάξιοσαν· ἡ δὲ οὐκ ἔχουσα ὄπως διαρύγῃ τὴν τυραννίδα, . . . τῇ ιερᾷ τραπέζῃ προσφεύγει, καὶ θεὸν ποιεῖται προστάτην κατὰ τὴν ἐπηρείαν· τί οὖν ἔδει ποιεῖν ὁ πρὸς τὴν Τριάδος αὐτῆς (τὸν μίγαν Βασιλείου): . . οὐκ ἀντιποιεῖσθαι, κατέγειν, κύδεσθαι, γετρα ὅρεγιν Θεοῦ φιλανθρωπίᾳ καὶ νόμῳ τῷ τετρηκότι θυσιαστήρια: οὐ πάντα δρᾶσαι καὶ πανεῖν ἐπελῆσαι πρότερον, ἢ τις βουλεύεσθαι κατ' αὐτῆς ἀπονομώσωπον, καὶ καθυβρίσαι μὲν τὴν ιερὰν τράπεζαν, καθυβρίσαι δὲ τὴν πίστιν, μεν ἡς ἐκέτευεν; Οὕτω σιν δὲ κακοὺς δικαστῆς· ἀλλ' ἡττάσθαι γρὴ τῆς ἐμῆς δουνατίσιας, καὶ προδότας γριτιανούς τῶν οἰκείων νόμων· ὁ μὲν ἔζητει τὴν ίκετιν, δὲν (Μέγας Βασιλεὺς) εἴχετο κατὰ κράτος· (Δόγ. κ'). Ἐπιθεντιοῦται δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀσύλου ὑπάργων πρὸ τῷ Μεγάλου Θεοδόσιου καὶ ἐκ τίνος ἐπιτολῆς τοῦ

ἀγίου Ἀνδροσίου ἐπισκόπου Μαδισλάνων ('Ἐπις. λγ.', ἡ κατ' ἄλλους τὸ), ἐντὶ ἐκτίθεται ἑτέρα παραβίασις ἀσύλου ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐαλεντίνιανοῦ.

Πολλοὶ πάντως λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ μέσου αἰῶνος εἶχον καὶ ἐτέλεσαν τὸ ἔθος καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἀσύλου, ἀλλ' ἐνταῦθι μενημονίους κυρίως ἐκείνους, ἐνοῖς ἐπὶ μᾶλλον ἡ ἐγγράφως τοῦτο ἐπεκράτησε· οἷον τὸν ἑβραϊκὸν κατὰ τοὺς ἀργυράταους χρόνους, τὸν Ἑλληνικὸν, τὸν ρωμαϊκὸν καὶ τὸν ὑπὸ τὴν Βυζαντινὴν κυριαρχίαν ὑπαγόμενον, πρεσβεύοντα δὲ πρὸ πολλοῦ τὴν γριτιανικὴν θρησκείαν.

Διάφορος δὲ ἡσαν παρὰ τοῖς λαοῖς τούτοις καὶ στόποις, οἵτινες ὠρίσμηταν καὶ ἀναγνωρίζοντος ὡς ἄτυλα καὶ καταφίγια πρὸς διέτσωσιν τῶν τὴν ζωὴν κινδυνεύοντων. Παρὰ τοῖς Ἐβραίοις πρῶτον κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ ('Ἄρθιλ. λέ, 6, 13, 14. Δευτερ. ιθ', 2. 9.) μετὰ τὴν κατάκτησην τῆς ἔνδειν καὶ πέραν τοῦ Ἱεράδανος Γῆς εῆς Ἐπιγγελίας ὁ Ἰητοῦς τοῦ Ναυῆ, διάδοχος τοῦ Μωϋσέως καὶ ἐκτελεστῆς τῶν προσταγικῶν τοῦ Θεοῦ, διεγώριτεν ἐξ πόλεις ἀσύλους ἡ φυγαδευτηρίους· τρεῖς μὲν ἐντεῦθεν τοῦ Ἱεράδανου, τὴν Καθηρ., τὴν Συγέμη καὶ τὴν Ἀρβδοκ., τρεῖς δὲ πέραν, τὴν Βοσδρ., τὴν Ἀρημώδη καὶ τὴν Γαυλῶν ('Ιητ. Ναυῆ, κ', 7—9), θεωρουμένας πόλεις ιερὰς καὶ ἀνηκαύτας εἰς τοὺς λευτίας. Ἐψεῖτες δὲ πιθυγδὸν διτὶ τὸ προνόμιον τοῦτο ἐπεξετάζη καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, ἡ εἰς αὐτὸν τὸν εἰς Ἱεροσολύμους ναὸν, ἡ εἰς τὴν ιερὰν σκηνὴν καὶ τὸ θυσιαστήριον αὐτῆς, καθότι αὐτόν εἰς τὸ θυσιαστήριον τῆς σκηνῆς τὸν Ἀδωνίαν καταρυγόντα ἐφύνευσεν ὁ βαττεὺς Σολομὼν (Γ' Βασιλ. α' 50. 6', 18. 31, 34).

Παρ' Ἐλληνὶ δὲ καὶ Ῥωμαίοις ὀταντώς ἐγρηγόρευον ὡς ἄτυλα καὶ καταρύγια αἴσια· οἱ ναοὶ πρῶτον καὶ τὰ τεμένη, οἱ βωμοί, τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, τὰ περὶ τοὺς ναοὺς ιερὰ δίτη, οἱ τάροι τῶν ἡμιθέων καὶ ἡρώων καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρ' αὐτοῖς ιερά, προστατεύοντα πάντας ἀδιακοίτως τοὺς εἰς αὐτὰ καταφεύγοντας. Ἀλλ' ὥτε περ παρ' Ἐβραίοις, οὕτω καὶ παρ' Ἐλληνὶ καὶ Ῥωμαίοις, οὐχὶ πάντες οἱ θεοὶ τόποι καὶ ναοὶ τοῦ ἐθνισμοῦ οἱ ἀπανταχοῦ ἐκέντητο τὸ προνόμιον τοῦ ἀσύλου, ἀλλ' ὥρισμένοι τοὺς καὶ ὑπὸ πολιτικῶν νόμων ἀνεγνωρισμένοι. Διατηγμότεροι τούτων ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώραις ἀναρρέονται ἐν Ἀθηναῖς ωὲν τὸ Θυσεῖον, ὡς ἄτυλον τῶν ὑπὸ τῶν δειπνοτῶν καταπιεζομένων δουλῶν (Πλούτ. Β. Θητέως), ὁ Βωμὸς τοῦ Ἐλέου ἐν τῇ ἀγορᾷ (Παντ. α' 17), ὁ βωμὸς τοῦ Ἀγοραίου Διὸς, οἱ βωμοὶ τῶν διώδεκα θεῶν, ὁ βωμὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Μουνυχίᾳ κτλ. Ἐν δὲ τῇ ἀλλῃ Ἐλλάδι, δ

τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς ἐν Τεγέᾳ (Πλουτάρχ. Β. Διηγ.). ὃ ἐν Καλαυρίᾳ καὶ ἐπὶ τοῦ Ταινάρου τῆς Δακωνικῆς ναὸς τοῦ Πασειδῶνος (Θουκυδ. 4, 128, 133. Κορν. Νέπ. Παυτ. δ'). Πλεῖστοι δὲ λόγοι καὶ τόποι ἀναρέρονται ἐν τῇ ἀγανεστάτῃ ρωμαϊκῇ αὐτοκρατορίᾳ, ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ ὡς ἀτυχα, μὲν ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν, μάλιστα ἐπὶ Τιβερίου αὐτοκράτορος (25 μ. Χ.), ὡς τε παρεμπόδιζον καὶ τὴν ἔκτελεσιν τῶν ἀποράσεων τῶν ἀπανταχοῦ ρωμαϊκῶν δικαστηρίων, τοῦθ' ὅπερ παρεκίνητε τὴν ρωμαϊκὴν Σύγκλητον νὰ προκαλέσῃ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα πρὸς περιορισμὸν τῶν ἀνορθωτῶν ἀτύχων καὶ καταρυγίων, πρὸς περιστολὴν δὲ τῆς ἐντεῦθεν προεργουμένης ἀτυμωρητίας, τῆς δικαστικῆς συγχύσεως καὶ τῆς φοβερᾶς κακίας καὶ παραλυτίας τῆς διωματικῆς κοινωνίας (Σουετ. Τιβερ. 87. Ταχίτ. Χρον. γ', 60. 63. δ', 14).

“Η παρ’ Ἑλληνι καὶ Ρωμαίοις ποικιλία τῶν τόπων τοῦ ἀσύλου ἐπεκράτητε καὶ παρὰ τοὺς γριαστιανοῖς. Διότι καὶ ἐνταῦθα τὸ προνόμιον τοῦ ἀσύλου ἐκέκτηντο ἐν τοῖς πρώτοις σὲ ιεροὶ τῶν χριστιανῶν ναῷ, καὶ ίδια τὸ ἐπιτέρεον αὐτοῦ μέρος, τὸ ἄδυτον, ἡ ἀγία τράπεζα, ἡ ιερὰ πρόσθετις καὶ πᾶν δὲ ἐν αὐτοῖς ιερόν. Ἐπὶ σεβασμῷ ίδίᾳ ἐν τῷ ναῷ διεκρίνετο ἡ ἀγία τράπεζα ἢ τὸ ιερὸν θυσιαστήριον, ὡς ἀνωτέρῳ εἰρηνόθητη ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (βλ. λόγ. αὐτοῦ κ'). καθόπερ δη λοῦται καὶ ὑπὸ Συνεσίου ἐπιτεύχου Κυρήνης, τάδε γράφοντος κατ’ Ἀνδρανίκου ἐπάρχου Πτολεμαΐδος· «Οτι πρώτος παρέζημιν καὶ μόνος ἔργων καὶ λόγω τὸν Χριστὸν ἐβλαστήμητεν· ἔργων μὲν ἀρ' οὐ τῇ θύρᾳ τῆς Ἐκκλησίας πριτεπαττάλευτεν ἔχοτοι διατάγματα· τοῖς μὲν ὅπ' αὐτοῦ παρακναμούμενοις τῆς ἀσύλου τραπέζης ἀποκλείων τὴν ικατίαν τοῦ. Οὐδενὶ δὲ ἐπετρέπετο νὰ ἀποσπάσῃ τινὰ βιαίης ἐκ τῶν ιερῶν ἀσύλων. Ἰστορεῖται δὲ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ, πλὴν τῆς ἀγίας τραπέζης, οἱ τόποι καὶ τὰ δριαὶ τοῦ ἀτύλου ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη καὶ πράγματα. Διότι ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος διὰ νόμου, ἀνατρέποντες τὸν δὲ Ἐμπροπίου τοῦ Εἰνούχου ποσκληθέντα καὶ ὑπὸ Ἀρκαδίου τοῦ αὐτοκράτορος ἐκδοθέντα ποὺς περιστολὴν τῶν ἀτύλων, δρίζει ἥητῶς. Ήντα οὐ μόνον ἡ ἀγία τράπεζα καὶ ὁ κυοίως ναὸς, ἀλλὰ καὶ δὲ τοῦτο παρενέπιπτε μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ περιβόλου τοίχων, οἷον οἰκήματα καὶ καλλία τοῦ ἐπιτέρου καὶ τῶν κλητικῶν, κῆποι λουτρῶνες αἵλαι· στοά, ἀποικίουσιν ἐπίτης τοῦ προνομίου τοῦ ἀσύλου (βλ. Κωδ. Θεοδ. β.βλ. θ', τίτλ. μὲ νόμ. τι'. ἐπεὶ τῶν καταρευγόντων εἰς τὰς Ἐκκλησίας»).

Ἐκ πάντων τούτων τὸ προνόμιον τοῦ ἀσύλου

ἐκέκτηντο μᾶλλον τὰ βαπτιστήρια, ἀτινα ἔχειντο ἔξω τοῦ κυρίου ναοῦ καὶ ἐθεωροῦντο ὡς σύνταξις καὶ ἀπαρχήσιστα, ὡς τοῦτο δηλοῦται τραχῶς ἐξ θυσίων περὶ Προτερίου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τοῦ καταρευγόντος μὲν εἰς τὸ βαπτιστήριον τῆς Ἐκκλησίας, φονευθέντος δὲ σκληρῶς αὐτόθι ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Λιλούρου, ὁ Εὐάγγελος ἴστορεῖ, λέγων· «Οὐδέν ἔτερον ἦν ποιεῖν τὸν μακάριον ἐκεῖνον (Πιστέριον) ἢ τόπου θεῖναι τῇ δρυγῇ κατὰ τὸ γεγαμμένον καὶ τὸ σεπτὸν καταλαβεῖν βαπτιστήριον, φεύγοντα τῶν ἐπὶ αὐτῷ πρεγόντων πρὸς φόνον τὴν ἔροδον· ἐν ᾧ τόπῳ καὶ βαρδάρεις καὶ πᾶσιν ἀγρίοις ἀνθρώποις ἐγγίγνεται δέος, τοῖς καὶ μὴ εἰδότε τὸ σῖνας τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐκεῖθεν βρύσασαν γάριν» (Ἐσχλ. Ἰστορ. βιβλ. 6', κεφ. ἡ). Ωταύτως δὲ ὑπῆρχον παρὰ τοῖς βιζαντινοῖς χριστιανοῖς καὶ ἄλλα πολλά, ἀτινα ἐκέκτηντο τὸ πρόνόμιον καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀτύλου, οἷον τὰ πολλαχοῦ ἀνεστηλωμένα ἀγάλματα τῶν αὐτοκρατόρων, περὶ ὧν ὑπάρχει καὶ ιδιαίτερος τίτλος ἐν τῷ κώδηκι τοῦ Θεοδοσίου, τὸ ἐπὶ τῶν φρουρίων κυματίζον αὐτοκρατορικὸν λάβρον, ὁ ἐπιτικτικὸς οἶκος, τὰ μνημεῖα καὶ οἱ τάφοι τῶν τεθνεώτων, οἱ σταυροὶ ἐστηριγμένοι ἐν διαφόροις τόποις, αἱ σχολαὶ, τὰ μοναστήρια καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους οἱ ξενῶνες, οἱ πρὸς φιλοξενίαν καὶ περίθαλψιν καθιερωμένοι, οἵ διρύματα ιερὰ καὶ ἐδικιτήματα φιλανθρωπίας.

(Ἐπειταὶ τὸ τέλος).

Η ΙΝΔΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ 1879.

Ο κ. Garein de Tassy, εἰς τῶν ἐπισημοτάτων καὶ πρεσβυτάτων γάλλων ἴνδολόγων, εδηγησόμενος καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐτησίαν ἐπιθεωρητιν τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. Ἐν τῇ ἐπιθεωρήσει ταύτη ἀντανακλῶνται ὡς ἐν κατόπτρῳ αἱ ἰδέαι· καὶ τὰ πάθη δύσα συγκυκλῶντα ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐκείνῃ γάρ, ἐν ᾧ ἐπικρατοῦσι πάντοτε ἡ θρησκεία καὶ ἡ ποίησις. Λί εἰς τὸν γριστικισμὸν προτελεύτεις οἰδεμίχιν ἔλαθον ἐπέκτασιν καὶ τὸ γριστικικὸν κύριγμα τῆς αὐτῆς τυγχάνει ψυγρᾶς ὑποδοχῆς. Πέρυσι γεγιανοὶ ιεραπόστολοι, οἵτινες ἐκτίρυττον τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν θυτικὴν παραλίαν, διεταράχθησαν εἰς τὰ ἔργαν αὐτῶν ὑπὸ ἄνδρες, δόστις παρηκολούθει αὐτοῖς πανταχοῦ παριστῶν ἔχοταν ὡς ἐνσάρκωσιν τοῦ Σίσια· ἄλλως δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτοῖς ἦν ἀθλιός τις, θεὸς ἄνευ πεποιθήσεως, καὶ ἀπλῆ ἀπειλὴ περὶ προτακτήσεως τῆς ἀστυνομίας ἡγάγκασεν αὐτὸν νὰ ὅμολογήσῃ τὸν δόλον· ἀλλούγερητον δὲν διηγοίγησαν τῶν αὐτοχθόνων οἱ ὄφαλοι· ως πρὸς τὰς θεότητας κατέων.